

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.000
Letna naročnina . . . . . L 2.000
Letna inozemstvo . . . . . L 3.000
Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XVI. - Štev. 49 (822)

Gorica - četrtek 3. decembra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

MISIJSKA POT PAVLA VI. OB DOGODKIH V KONGU

Kakor v toliko drugih stvarih, je nepozabni Janez XXIII. tudi glede papeževnega bivanja v Vatikanu prekinil z nepisano tradicijo, ki se je uveljavila kot izraz protesta zoper zasedbo Rima po italijanskih četah leta 1870, da je namreč papež prostovoljno jetnik svoje hiše, ter začel zapuščati svoje stanovanje v Dama-zovi palači.

Najprej je začel obiskovati revne župni-je, dobrodelne zavode in kaznilnice v svoji lastni škofiji, v Rimu. Nato pa se je odločil za nekaj čisto novega: zapustil je Rim in kot ponižni romar obiskal Loreto ter Assisi, da pomoli za uspeh predstoječega II. vatikanskega koncila.

Pavel VI. pa je storil še korak naprej: kar si je Janez XXIII. le plaho v srcu želel, je on brez oklevanja izvedel. Prepustil se je letalu ter v teku treh dni obiskal kraje, ki se jih je dotaknila Gospodova noga.

Se dvakrat je letos sv. oče zapustil Rim. V avgustu je poletel s helikopterjem v Orvieto, koncem oktobra se je pa v avtomobilu povzpel v samostan Montecassino.

Za zaključek leta je nato papež Pavel VI. postavil krono vsem svojim potovanjem: letalo ga je poneslo v daljno Indijo, ki jo je bila po krščanski tradiciji orosila mučeniška kri sv. apostola Tomaža in kjer je te dni Jezus v presv. oltarnem Zakramentu vzpostavil svoj prestol, da ponovi besede, ki jih je bil izrekel svoj čas ob Genezareškem jezeru: »Jaz sem življenje in vstajenje!«

ZAKAJ POTUJE SV. OČE

Kadar sv. oče potuje, se tega ne sme izsovetiti in primerjati s potovanjem državnih poglavarjev in slavnih politikov. Papež ne potuje zato, da bi dal poudarka svoji osebi ali da bi bil okras kaki zunanji manifestaciji.

Sv. oče potuje, a istočasno ostane na svojem mestu; vrši naprej svoje poslanstvo. Potovanje pomeni zanj sodoben način stika z današnjim človekom in razgovor z njim, ki naj ga privede do vere.

Za Kristusovega namestnika je potovanje nadaljevanje tistih potov, ki jih je hodil naš Gospod za časa svojega zemeljskega bivanja, je obisk očeta, ki se želi pogovoriti s svojimi otroki, je srečanje z dušami, ki so žejne milosti božje ter lačne Boga.

Potovanje pomeni danes za sv. očeta sestop z višin nekdanje nedostopnosti v nižino človeške bede, revščine in moralne slabosti. Kristusov namestnik mora vedeti, kako živijo njegovi sinovi in hčere, kakšne težave jih tarejo, kako se preživljajo, kako trpijo in kako tudi umirajo.

Ko je hotel Janez XXIII., dasi mu je smrt že gledala iz oči, vendarle spolniti svojo obljubo in obiskati benediktinske menihe v samostanu Montecassino, so ga zdravniki skušali pregovoriti, češ da mu na potovanju ali med obiskom samostana lahko postane slabo. Pa je sv. oče odvrnil: »Le kaj lepšega bi si mogel želeli papež, kot da umre na pragu meniške celice ali ob priliki avdicence, ko so ga prišli obiskati njegovi otroci, ali sredi ceste, kjer se poslovi od življenja vsak dan toliko njegovih sinov?«

Papež je znova šel na pot, ker se zaveda, da je danes veliko več vredno poiskati človeka tam, kjer je, namesto da bi naslovili nanj tisoč besed resnice. Današnji svet je namreč že sit besed, lačen pa izrazov dobrote.

Danes se skoro nihče več ne spominja, kaj je povedal Janez XXIII. ob priliki obiska veličastnih bazilik v Loretu in Assisi-ju; še vedno pa je v spominu vseh, ki so se tisti dan srečali z njim, njegov dobrohotni obraz ob oknu vagona, istočasno smehljajoč in preprost ter ožarjen od evangelija. Tako bo svet prej ali slej pozabil tudi na izredno globoke govore, ki jih je imel Pavel VI. v Jeruzalemu, Nazaretu in Betlehemu, toda nikdar ne bo pozabil njegove poti po jeruzalemskih ulicah Vie dolorose, ko se je mukoma kot

nekdaj njegov Gospod preblijal skozi množico ljudstva proti Kalvariji in cerkvi Sv. groba.

Potovanje papeža v Sveto deželo ni bilo samo romanje Kristusovega namestnika v svete kraje našega odrešenja. Pomenilo je mnogo več: bila je vsa Cerkev, ki je šla z njim, da proži svojo ljubezen in vez bratrskega sožitja narodom vseh kontinentov in ljudstvom vseh ras, ki prebivajo na zemlji. Odprt je bil tako nov način razgovora z različnimi verami in okrepilo se je upanje, da bo bodočnost človeštva bolj svetla kot sedanost.

EDINSTVEN DOGODEK V ZGODOVINI

Sedanja pot sv. očeta v Indijo pa nosi na sebi še drug pečat. Tam se je srečal ne le s kristjani, ki od daljnih vekov stanovito in zvesto pričajo vero v Jezusa Kristusa; srečal se je tudi in predvsem z ogromno množico ljudstva, ki živi po nauku budizma ter deloma tudi na podlagi Mohamedovega korana. Prav njim je s svojo navzočnostjo in s svojo besedo označil Kristusa, edinega Odrešenika človeštva ter jih opozoril na vero, ki je nosilka božjih obljub in božjega razodetja.

Res je sicer, da krščanstva na noben način ne moremo primerjati z budizmom ali mohamedanstvom, kajti krščanstvo je od Boga razodeta vera. Toda Cerkev, ki spoštuje svobodo ljudi in njih versko prepričanje, ne beži pred razgovorom z narodi, ki imajo drugačno versko pojmovanje kot ga ima ona. Prav ta razgovor bo utrdil bratstvo med narodi in pospešil ureditve krščanskih nad.

Koncilski očetje, ki so že trikrat prišli v Rim na zasedanje, so tja prinesli skrb, tegobe in pričakovanja svojih ljudstev. Sedaj je odšel iz Rima sam sv. oče, da se od blizu spozna z vsem, kar teži ljudske množice, in jim ponudi neizčrpane zaklade Kristusove dobrote, ljubezni in miru.

Gre torej za dogodek, ki je edinstven v zgodovini človeštva; gre za dogodek, ki vabi k razmišljanju o našem poslanstvu v svetu in ki sili k apostolski dejavnosti, tako kot je vzkliknil sv. apostol Pavel: »Ljubezen Kristusova nas priganja!«

— ej

Bombay izreka dobrodošlico svetemu očetu

»Ceprav sem hinduistične vere,« tako je dejal bombayski župan Divice, »bom spoštljivo prosil papeža Pavla VI. za blagoslov. Zelo sem bil zadovoljen,« tako je nadaljeval, »ko sem zvedel od bombayskega nadškofa kardinala Graciasa, da bo papež Pavel VI. obiskal naše mesto ob priliki 38. mednarodnega evharističnega kongresa. Kot bombayski župan bom zelo počaščen, da bom mogel v imenu 5 milijonov prebivavcev tega mesta prvi izreči najtoplejše dobrodošlico papežu Pavlu VI. in pozdraviti v njem največjega duhovnega vodjo sveta. Bombay je gotovo najbolj kozmopolitsko indijsko mesto, ki je v teku stoletij dobilo svoj lasten izraz in svojo točno individualnost. Bombay namreč označajo kot vrata za Indijo. Je prestolnica velike in cvetoče države Maharashtra. Je tudi simbol edinstva zaradi številnih verstev in narodov, ki so v njem zastopani. Zato sem trdno prepričan,« tako je zaključil bombayski župan, »da bo mesto, v katerem imam čast biti prvi meščan, storilo vse, kar je v njegovi moči, da bo na dostojen način sprejelo drage goste 38. evharističnega kongresa, in želim, da bi za tisto malo, kar lahko nudimo, prišel blagoslov Boga, ki je Gospod vseh verstev, na to mesto in na vso Indijo v duhu vesoljne ljubezni do človeka.«

Posvečenje črnega škofa v Bombayju

Pater Bernard Oguki Atakpah, do sedaj generalni vikar nadškofije Lomé v Togu, v bodoče pa prvi škof škofije Atakpamé,

Zadnji dogodki v Kongu so po daljšem bolj ali manj umetnem zatišju ponovno oživili stare polemike okrog te nesrečne afriške dežele, ki jo kljub formalni politični neodvisnosti še vedno razdvajajo notranje razprtije. Zgodovina te države je znana. Pod pritiskom protikolonialističnega javnega mnenja so Belgijci leta 1960 dali svoji koloniji politično neodvisnost, čeprav ni bila za ta korak še zadostno pripravljena. Saj skoro ni imela izobraženih ljudi, ki bi bili sposobni voditi tako prostorno državo, kjer se križajo ne samo interesi zunanjih velesil, temveč tudi domačih še primitivnih plemen. Odhod Belgijcev so izkoristili najprej voditelji raznih plemen in začeli bratomorno klanje. Vmes je seveda brž posegel mednarodni komunizem, ki je upal, da se bo z netenjem notranjih razdorov uveljavil kot vodilna politična sila, ki bo ob pravem trenutku odkrito stopila na površje, in s politiko močne roke, katera mu je že po naravi vrojena, zavladal v tej največji in najbogatejši afriški državi v osrčju Afrike. S spretno taktiko je uspešno komunizmu spraviti v svoje mreže nekatere ambiciozne voditelje, ki še niso imeli političnih izkušenj; s svojimi na prvi pogled nezainteresiranimi nasveti jih je vedno bolj tiral v politično odvisnost od komunističnega tabora s Sovjetsko zvezo na čelu. Prva taka njegova žrtev je bil znani ljudski demagog Lumumba, katerega naivnost so do kraja izkoristili. Ambiciozen, kot je bil, je mislil, da bo z moralno in diplomatsko pomočjo sovjetskega komunizma postal nesporen voditelj Konga.

KONGO IN OZN

Da bi napravili konec bratomornemu klanju med raznimi političnimi in plemenskimi skupinami,

so sklenili intervenirati Združeni narodi. Organizirali so odposiljatev mednarodnih čet v Kongo. Po težkih naporih jim je uspelo za silo pogasiti najbolj nevarna žarišča. Da bi vzpostavili prejšnje stanje in se obranili očitkov, da delajo v korist »imperialističnih zahodnih sil«, so deloma z odkritimi spopadi, deloma z diplomatskimi pogajanjimi prisilili katanškega voditelja Combeja na kolena in s tem napravili konec samostojnosti bogate Katange. S tem je bila zajamčena enotnost in celovitost Konga, nad katerim je prevzela nadzorstvo osrednja vlada v Leopoldvillu s Kasavubujem in Mbutujem na čelu. V tem času je, kot znano, izgubil življenje sam glavni tajnik OZN Dag Hammarskjöld. Prvotnega predsednika kongoške vlade Patricea Lumumbo so njegovi politični tekmeči odstavili, ker se je preveč naslonil na komunistični tabor. Po daljšem skrivanju in upiranju je padel kot žrtev bratomornega maščevanja.

Ves svet je tedaj obsodil ta politični zločin in tudi naš list ga je ostro ožigosal. Ker je šlo za njihovega simpatizerja, so ga komunisti proglasili za mučenika in njegovo smrt izkoristili do skrajnih posledic. Še občutnejše so začeli podpirati tudi z orožjem njegove preživle pristaje, kateri so z večjimi ali manjšimi časovnimi presledki držali zdaj ta, zdaj oni del kongoškega ozemlja pod svojim nadzorstvom. Največje vojaške uspehe so dosegli letos poleti, ko so uspeli vzpostaviti svojo oblast nad večjimi mesti v severnih pokrajinah.

Osrednjo vlado v Leopoldvillu so začeli filokomunistični uporniki zaskrbljati, zlasti še zaradi tega, ker jih je začela podpirati komunistična Kitajska v politični tekmi s Sovjetsko zvezo.

Da bi izpodjedla razloge upornikov pri koreninah, je na prigovarjanje nekaterih zahodnih sil sklenila v toliko popustiti upornikom, da jih je povabila, naj odložijo orožje v imenu splošne vsenarodne sprave. Predsednik Kasavubu je odstopil in vodstvo vlade je prevzel njegov nekdanji največji politični nasprotnik in tekmeč Mojzes Combe. Tudi ta je pod častnimi pogoji pozval upornike na konec bojev in k sodelovanju. Toda uporniki se niso vdali. Okrog njih je zato Combe začel stiskati obroč, pri čemer se je poslužil tujih najemnikov, ker domača vojska ni še dovolj vojaško izučena. Z vrsto vojaških uspehov je polagoma uspel izrgati upornikom večino pokrajin. Zadnja njihova postojanka je bilo mesto Stanleyville, kjer so se prejšnji teden odigrali zelo tragični dogodki.

BARANTANJE Z BELIMI TALCI

Combejeve čete so se pripravljale, da osvobodijo še zadnjo uporniško postojanko. Filokomunistični uporniki so zaigrali še zadnjo karto, ki so jo imeli na razpolago: vse belce iz Stanleyville so proglasili za talce, ne glede na njihovo državljanstvo. Med temi je bilo poleg belgijskih tudi lepo število ameriških, italijanskih in drugih državljanov, ki niso imeli z boji med uporniki in osrednjo vlado nobene zveze. Kljub temu so hoteli uporniki barantati njihova življenja. Pogajanja so se razbila, ker so uporniki stavili nesprijemljive pogoje. Prizadetim državam

(Belgiji in ZDA) je ostala še edina možnost: da rešijo sami svoje ljudi. In za ta korak so se tudi odločili. S privoljenjem osrednje vlade so izkrcali nekaj sto padalcev nad Stanleyvillom in rešile skoro vse belce. Le kakih 30 do 40 so uporniki še utegnili divjaško pobiti. Rešene belce so vse brž z letali umaknili v Leopoldville, kakih 2500 po številu. Prav tako so belgijski padalci razpršili upornike iz mesta Paulis in Titule.

Zaradi te akcije, ki je imela eminentno humanitaren značaj, so države komunističnega tabora, med njimi tudi Jugoslavija, zagnale velik krik in obtožile Belgijo in ZDA napada na Kongo. Za njimi je zatrobilo v rog vse komunistično časopisje, od »Pravde« pa do »L'Unità«, »Borbe« in »Primorskega dnevnika«. Strankarska privrženost in nesramnost tujih in domačih komunistov je s tem dosegla tako stopnjo absurdnosti in neobjektivnosti, da smatrajo ubijanje nedolžnih ljudi in še povrh tujih državljanov od strani kongoških upornikov, ki jih vodijo v glavnem kitajski komunisti, za notranjo kongoško zadevo, v katero se ne sme nihče vmešavati. To samo zaradi tega, ker gre za uporniško gibanje, ki ga vodijo komunistični levičarji. Zanje potemtakem ubijanje nedolžnih talcev ni zločin, ker to služi komunistični stvari in idealom. Vsi ideali humanitarnosti so zanje v tem slučaju lažni ideali ter vmešavanje v tuje notranje zadeve! Taka je namreč komunistična morala, ki v kritičnih trenutkih, kot je bil primer v Kongu, neizbežno razdeli človeštvo na dva dela: v machiavelliste na eni strani ter na ljudi, ki jim je v prvi vrsti pri srcu človeško življenje in dostojanstvo. Komunisti so se še enkrat opredelili za srednjeveške machiavelliste.

Kot poročajo, so se belgijski padalci že umaknili iz Konga, potem ko so opravili svojo nalogo, da rešijo gotove smrti nedolžne talce. Na položaju so ostale Combejeve čete, ki nadaljujejo s čiščenjem upornikov, katerih voditelji so se baje zatekli v bližnji Sudan.

Kot pribito stoji dejstvo, da se za kongoške upornike bolj zanimajo komunistične vlade v Evropi kot pa sosedne afriške države. To pomeni, da so vmes politične špekulacije, s katerimi se skušajo okoristiti komunisti po težkem udarcu, ki so ga doživeli z odstavitvijo Hruščeva.

Sedem jugoslovanskih škofov v Lurdu

Potem ko so koncilski očetje uspešno zaključili 7. poglavje osnutka o Cerkvi, ki govori o Devici Mariji, je 40 izmed njih odletelo 30. oktobra v Lurdu, da opravijo zahvalno božjo pot. Duhovni vodja romanja ter gostitelj je bil lurški škof msgr. Théas. Na praznik Vseh svetih je nato v Lurdu 32 nadškofov in škofov opravilo koncelebrirano sv. mašo.

Romanja se je udeležilo tudi sedem škofov iz Jugoslavije, med njimi dr. Jožef Pogačnik in dr. Janez Jenko.

Slednji je imel namero obiskati po zaključku letošnjega koncilskega zasedanja tudi Sv. deželo. Ni nam znano, če mu je to uspelo, kajti jordanske oblasti so sklenile »kaznovati« vse koncilске očete, ki so glasovali pozitivno za osnutek, v katerem se judovski narod oprošča krivde bogomora, tako da jim ne bodo dovolile vstopa na svoje ozemlje, kjer leži tudi stari Jeruzalem.

Prvi dnevi mednarodnega evharističnega kongresa v Bombayju

38. mednarodni evharistični kongres v Bombayju, ki mu bo dala navzočnost sv. očeta Pavla VI. še poseben sijaj ter novih spodbud za nadaljnje zблиžanje med narodi, se je pričel preteklo soboto ob 17. uri po krajevnem času. Odprl ga je papeški odposlanec kardinal Agagianian v navzočnosti podpredsednika indijske republike dr. Zakirja Husseina, po veri mohamedanca.

MALO ZNANI KRISTJANI

Vsi, ki so prispeli na evharistični kongres v Bombay, bodo imeli priložnost občudovati predstavnike hierarhije in vernike vzhodnega kaldejskega obreda. V Indiji, predvsem v njenem južnem delu, v Kerali namreč, živi cvetoča skupnost kaldejskega obreda, ki je organizirana v sedmih škofijah in ima 1 milijon 200.000 vernikov. Prav tako je krepka razvita druga verska skupnost sirskega obreda, ki se je združila s katoliško Cerkvijo leta 1930 in ima okrog 130.000 vernikov. Ti so organizirani v dveh škofijah.

V spremstvu svojih prelatov, duhovnikov in redovnic se bodo ti kristjani udeleževali številnih procesij, pri čemer bodo duhovniki oblečeni v liturgična oblačila, ki so lastna njihovemu obredu. Vzhodna kongregacija v Rimu je podarila vsem tem škofom nove mašne obleke, ki jih bodo rabili pri slovesnih obredih v kaldejsko malabarškem obredu. Malabar je izredno blagoslovljen po duhovniških in redovniških poklicih.

Vzhodna kongregacija je želela prispevati k uspešnosti kongresa še na dva načina: najprej je dala kardinalu Graciasu posebno vsoto za stroške organizacije kongresa; razen tega pa je prislokočila na pomoč dvema nadškofoma iz Ernakulam in Sangamashery, ki sta pričela graditi stanovanja vsem tistim vernikom, ki nimajo niti najpreprostejšega doma. Ti domovi se bodo imenovali kongresni domovi in bodo še v bodoče stanovavce spominjali na kongres in govorili o ljubezni ter dobroti, ki jo je oznanjal Kristus.

KONGRESNI OLTAR

Ker v kongresnih dneh obstoječe cerkve ne zadoščajo, so postavili v Bombayju na prostem sredi največjih mestnih parkov 38 oltarjev, ki so simbol 38 mednarodnih evharističnih kongresov. Načrt za glavni kongresni oltar v Bombayju je napravil mlad indijski arhitekt iz Kalkute Suraj Subberval. Naravno je pri tem porabil izkušnje dosedanjih evhar. kongresov in mu dal pečat moderne umetnosti. Oltar odgovarja v polni meri liturgičnim zahtevam, ustvarja ozračje molitve, poudarja vzvišenost Boga nad materijo in večnost nad časnostjo. Oltarni pod je sestavljen iz štirih nadstropij, do katerih se pride po 15 stopnicah. Ta nadstropja se vedno bolj zožujejo. Na zadnjem se dviga oltar, pokrit z izredno visokim baldahinom. Na vrhu tabernaklja je velik pozlačen križ s Kristusom, ki ga je mogoče videti na velike razdalje.

OTVORITVENE SVEČANOSTI

Ko je papeški legat stopil na kongresni prostor, ga je pozdravil s pesmijo zbor 5000 oseb. Velika množica katolčanov, med katerimi so bili pomešani tudi številni hindujci, mohamedanci in parsi, je ganjena prisostvovala temu sprejemu.

Za sedežem, kjer bo sedel papež Pavel VI., ko bo prisostvoval evharističnemu slavlju, je bilo zbranih nad 200 škofov, ki so že prihitali na kongres, med njimi kardinali Döpfner iz Münchena, König iz Dunaja, Rufino Santos iz Manile na Filipinih ter ukrajinski nadškof Slipiv, še pred dobrim letom komunistični jetnik v Sibiriji. On je v nedeljo 29. novembra tudi opravil kongresno mašo v parku Oval, medtem ko je katoliški armenski patriarh Ignacij Peter Batagnian istočasno maševal v armenskem obredu v bombajski katedrali.

BESEDE POZDRAVA

Papeški legat kardinal Agagianian se je v svojem nagovoru ob otvoritvi kongresa predstavil kot tisti, ki pripravlja pot sv.

očetu. »Do sedaj — je dejal — smo bili navajeni, da je sv. oče ob priložnostih, kot je ta kongres, govoril po radiu ali se pokazal na televiziji. To pot pa bo prišel osebno med nas in jaz nisem drugega kot njegov predhodnik, da mu, kot nekaj Janez Krstnik Kristus, pripravim pot.«

Podpredsednik republike dr. Zakir Hussein je nato pozdravil odličnega gosta in izrazil svoje prepričanje, da bo kongres veliko pripomogel k nadaljnjemu sporazumevanju med narodi. Ta kongres odgovarja željam milijonov ljudi, ki pričakujejo od sodobne družbe resnice, pravice in medsebojne strpnosti, v kateri ne sme biti mesta za rasno razlikovanje. Pohvalil je kongres, da se bo bavil tudi s socialnimi vprašanji, kot je problem podhranjenih narodov in poudaril svoje zadovoljstvo, da so koncilski očetje tako odločno obsodili rabo atomskega orožja v vojne namene.

LAKOTA SPRAVLJA NARODE V OBUP

V nedeljo 28. novembra je spregovoril na kongresu tudi glavni direktor FAO (svetovne organizacije za pobijanje lakote) Sen. Njegove besede so pustile med poslušavci globok vtis, saj je znal v vsej strahotni resničnosti predstaviti ta grozotni problem, ki bo lahko, če se ne bo rešil v duhu krščanske ljubezni, povzročil čez leta strahovite družabne pretrese po vsem svetu.

Kardinal Agagianian je v zvezi z njegovimi besedami omenil papeža Janeza XXIII., ki je v svoji okrožnici »Mater et Magistra« odločno opozoril na ta problem in pozval bogate narode, naj store svojo dolžnost do revnih in manj razvitih držav. Nato je bila sprejeta resolucija, ki poziva svetovne veselice, naj prenehajo z izdelovanjem orožja ter posvetijo svoje napore raje zdravstvenemu in gospodarskemu razvoju narodov, ki se borijo za svoj golj obstoju.

Sv. oče sam je bogatim državam nakazal, kako je treba nastopiti proti lakoti. Prav tisti čas, ko je predaval Sen o tem problemu, je prispela v bombajsko pristanišče trgovska ladja, natovorjena z 31.250 vrečami žita, ki jih bo v prihodnjih dneh indijski kardinal Gracias razposlal v papeževemu imenu najbolj potrebnim širim po Indiji.

Tudi je poklonil sv. oče kardinalu Graciasu dragocen kelih, ki ga je pred kratkim prejel od vernikov iz mesta Orvieto, katere je obiskal preteklo poletje.

VERSKA DRAMA O BOŽJI LJUBEZNI

Tisoč plesavcev in 300 pevcev je nastopilo v verski drami, ki jo je napisal verbiški misijonar Jurij Proksch prav za evharistični kongres v Bombayju. Drama ima tri dejanja in prikazuje izraze božje ljubezni v človeški zgodovini.

V uvodu Bog v svoji neskončni ljubezni ustvari človeka po svoji podobi in sličnosti in ga določi za večno srečo. Greh pa izmalči božjo podobo in izkvari božji načrt.

Prvo dejanje govori o obljudi Boga, da bo postal Odrašenika in prikaže človeštvo, ki po tem Odrašeniku hrepeni. Medtem pa se zdi, da zmaga na zemlji Lucifer.

Drugo dejanje oznanja božjo ljubezen do nas ljudi: Brezmadežna Devica Marija sprejme božjo voljo in Jezusa, ki je rojen med petjem angelov in veseljem pastirjev ter nato oznanja svojo blagovest ljubezni.

Tretje dejanje usmerja pozornost gledavcev na dar božje ljubezni, na sv. Evharistijo, v kateri Jezus nadaljuje oznanjanje svoje blagovesti človeštvu vseh časov.

Dramo so uprizarili dvakrat tekom kongresa: 30. novembra in 5. decembra in sicer na stadionu Brabourne. Avtor pater Proksch je že nad 30 let misijonar v Indiji. Trdno je prepričan, da predstavlja indijska kultura in folklor najboljšo sredstvo za širjenje krščanskega evanĝelija. Njegovo delo je prejel javno priznanje že pred 10 leti, ko mu je nadškof iz Bombayja kardinal Gracias naročil, naj napiše versko dramo ob priložnosti marijanskega leta 1954. Leta 1960 je pater Proksch uprizaril tri svoje drame na mednarodnem evharističnem kongresu v Monakovem. Pater je nedavno izpolnil 60 let. Za njegove zasluge so mu poklonili indijski intelektualci, umetniki in pisatelji posebno spominsko publikacijo.

Laik v današnjem svetu pa je bila tema verskega zborovanja, ki se je vršilo v sredo 2. decembra. Govorili so predsednik Tanganjike Nierere, rektor filipinske univerze Carlos Romulo, avstralski izdajatelj Sheed in ameriški pisatelj Barry Ulanov.

R. R. + Jk.

Zborovanje Slovenske skupnosti

V nedeljo, dne 29. novembra je bilo v Trstu v ulici Machiavelli zborovanje izvoljenih svetovavcev, kandidatov, zaupnikov in aktivistov Slovenske skupnosti. Udeležba je bila zelo visoka. Na dnevnem redu so bila poročila o političnem položaju, o izidih pokrajinskih ter občinskih volitev, o novem delu ter o kulturnih domovih. Temeljitem poročilom je sledila podrobna in živahna debata.

Zborovanci so z veseljem ugotovili, da je Slovenska skupnost dosegla lep uspeh in uresničila zlasti dva cilja, ki si ju je postavila za upravne volitve: izvolitev pokrajinskega svetovavca in zmagov v repentaborski občini.

Na zborovanju sta bili sprejeti naslednji resoluciji:

KREPKA UVELJAVITEV, ZAHVALA VOLIVCEM

Predstavniki, kandidati, aktivisti in podporniki Slovenske skupnosti, zbrani na zborovanju dne 29. novembra 1964, z zadovoljstvom ugotavljajo, da je Slovenska skupnost na pokrajinskih in občinskih volitvah 22. in 23. novembra dosegla postavljeni cilj. Povečala je število svojih glasov, poslala svojega zastopnika v tržaški pokrajinski svet ter prevzela občinsko upravo v repentaborski občini. V tem ima dokaz, da so volitvi potrdili pravilnost programa Slovenske skupnosti in delovanja njenih predstavnikov.

Navzoči predstavniki Slovenske skupnosti izrekajo zahvalo vsem dosedanjim volivcem, kakor vsem tistim, ki so se na zadnjih volitvah prvič pridružili slovenskemu taboru in okrepili njegove vrste. Zahvaljujejo se zlasti vsem podpornikom, ki so naš skupni cilj gmotno podprli ter s tem omogočili navzočnost Slovencev na zadnjih volitvah.

Izkazano zaupanje utrjuje navzoče zastopnike v prepričanju, da je treba nadaljevati z delom za združevanje slovenskih sil, kajti le s skupnimi in samostojnimi nastopi bomo dosegli postavljene cilje.

Zborovanci ponovno poudarjajo, da je in ostane glavni cilj Slovenske skupnosti ohranitev in okrepitev slovenstva v deželi, da se zaščita in izbojevanje narodnih, socialnih, kulturnih in gospodarskih pravic ter koristi Slovencev v Italiji.

Naši novoizvoljeni predstavniki v pokrajinskem in občinskih svetih se obvezujejo, da bodo v smislu programa z vsemi silami delovali za uresničenje omenjenih pravic ter hkrati izjavljajo, da so pripravljene sodelovati s tistimi upravnimi, sindikalnimi in drugimi ustanovami ter organizacijami, ki bodo pokazale z dejanji razumevanje za slovenske zahteve in jih pomagale pravilno in pravično reševati.

Udeleženci zborovanja Slovenske skupnosti pozivajo vse Slovence in Slovenke, naj po svojih močeh moralno in gmotno pomagajo pri delu za zaščito naših pravic ter koristi.

KULTURNI DOMOVI, BANKA, GLEDALISCE

Zborovanci Slovenske skupnosti so z izjemo dveh vzdržanih glasov sprejeli še sledečo izjavo:

Slovenska skupnost ugotavlja, da je italijanska vlada na osnovi londonske Spomenice o soglasju izročila družbi »Dom« v Trstu kulturna domova na Opčinah in pri Sv. Ivanu ter pol milijarde lir za zgraditev osrednjega kulturnega doma v središču mesta kot odškodnino za bivši Narodni dom z namenom, da postanejo vsi trije kulturni domovi lastnina vse slovenske narodne manjšine na Tržaškem.

Ko Slovenska skupnost pozdravlja slovesno otvoritev kulturnega doma v ulici Petronio, izreka toplo željo, da bi se viseča vprašanja glede lastnine, uporabe ter uprave kulturnih domov pravično in mirno uredila.

Slovenska skupnost, ki kot politična tvorba pri reševanju vseidih vprašanj glede kulturnih domov ni neposredno prizadeta, družbi več slovenskih političnih organizacij in visoko število politično neorganiziranih Slovencev, v skladu s svojo demokratsko usmerjenostjo prepriča posameznim včlanjenim organizacijam, da zavzamejo pri reševanju zgoraj omenjenih vprašanj takšno stališče, kakor se jim glede na njihovo kulturno, narodno in svetovnonazorsko poslanstvo zdi najbolj primerno.

Slovenska skupnost izreka nadalje željo, da bi se tudi vprašanje osrednjega slovenskega denarnega zavoda v Trstu tako uredilo, kot zahtevajo koristi celotne narodne manjšine. Končno poudarja svojo željo, da bi pri izbiri in določanju repertoarja Slovenskega gledališča sodelovali predstavniki vseh slovenskih kulturnih ustanov.

VPRASUJETE — ODGOVARJAMO

Se nekaj o smrti msgr. Krhnet

Dolgo let sem že naročnica »Katoliškega glasa«. Živim v tujini, pa sem ga zato še posebej vesela, ko prihaja vsak teden v našo hišo. Pred časom sem brala (KG, 24. VII. 1964) v vašem listu, da je po dolgem hiranju umrl v Vipavi 16. julija veliki duhovniški trpin msgr. Franc Krhnet, bivši dekan v Postojni. Zapisali ste, da so ga fašisti zaprli. Kaj so z njim v zaporu počeli, nihče ne ve. Le to vemo, da je ob padcu fašizma prišel iz ječe s popolnoma otmernjenim razumom. Nikdar več ni do smrti maševal; njegovo življenje je postalo dolgoletno životarjenje, iz katerega ga je rešila končno smrt. — Oprostite, g. urednik, da vas povprašim. Meni je točno znano, da so ga zaprli in zdravstveno uničili slovenski komunisti, ko so prišli na oblast. Rada bi videla, da mi v listu odgovorite, kako ste mogli zapisati dejstva, ki ne odgovarjajo resnici in zakaj ste to storili.

J. D., Francija

Vaša trditev popolnoma drži. Kmalu potem, ko smo zapisali o pok. msgr. Krhnetu že omenjeno zgodovinsko netočnost, smo bili z več strani opozorjeni, da niso bili fašisti, temveč slovenski komunisti tisti, ki so zagrešili nasilje nad msgr. Krhnetom. Vaše vprašanje nam nudi priloiko, da damo resnici zadoščeno in postavimo stvari na pravo mesto. Res je pri nas fašizem naredil mnogo zločinov nad našim ljudstvom, toda naš komunizem ga je v mnogočem verno posnemal in marsikdaj tudi prekosil. — Naše napačno poročanje ima svoj izvor v tem, da smo se zanesli na našega dopisnika, ki je že močno v letih in se je zmotil v letnicah, tako da je zamenjal dobo po l. 1945 z dobo iz fašistične strahovlade v naših krajih. Za popravek smo vam zelo hvaležni po starem reku: »Vsakemu svoje! Tudi slovenskim komunistom!«

R. N.

Nogometno društvo »Juventina« v Standrežu

»Primorski dnevnik« večkrat omenja nogometno društvo »Juventina« v Standrežu kot slovensko društvo. Zakaj pa to društvo izdaja lepake samo v italijanskem jeziku in ne dvojezično?

Navijači Juventine

Naše mnenje je, da je Juventina iz Standreža tipično »fratelančno« društvo. V njej so skoro sami Slovenci, so pa tudi nekateri Furlani. Zato je »uradni« jezik italijanski, kot se navadno godi, da deset Slovencev in en Italijan govorijo med seboj italijansko.

Neumesten posmeh

Koncilski očetje so na zadnjem zasedanju razpravljali o zakonskem življenju in urejevanju (regulaciji) rojstev. Niso pa razpravljali o tem perečem vprašanju z namenom, da bi zmanjšali število otrok v tistih deželah, kjer sta lakota in pomanjkljivost vsakdanji kruh neštetih množic. To težavno vprašanje se ne da rešiti z omejevanjem ali kontrolo rojstev, ker, kakor je dejal svoj čas sveti oče, je treba pri mizi povečati obrok kosila, ne pa zmanjšati število tistih, ki sedijo pri mizi.

Vsakega krščanskega človeka, zlasti naše dobre matere, ki so bile in so steber številnih in velikih družin, boli, da se nekateri iz vsega tega resnega vprašanja norčujejo in se škodoželjno posmehujejo Cerkvi, ki skuša pomagati dobrim krščanskim zakoncem in staršem v težkih zadevah vesti.

Kakor rečeno, skušajo škofje, zlasti pa sam sveti oče, priti na pomoč z modrimi smericami vsem tistim zakoncem, ki želijo živeti po vseh božjih postavah, a jih številna družina postavlja pred nepremagljive težave.

Gre za vprašanje, kako rešiti zakonsko ljubezen, zvestobo in čistost ter zadovoljiti zahteve zakonske zveze, ki ima kot prvi in glavni namen rodno in vzgojo otrok.

Gre nadalje za vprašanje, kako takim zakoncem pomagati, da bodo mogli pogumno in pogosto pristopiti k mizi Gospodovi in v sv. obhajilu najti potrebnih milosti za zakonsko skupnost in vzgojno delo.

Vsega tega se ne da rešiti na način, kakor sta se nedavno posmehovala Mihec in Jakec v »Primorskem dnevniku«.

— ZO

Jugoslovanski škofje pri sv. očetu

V ponedeljek 9. novembra je sv. oče sprejel v posebno avdienco vseh 24 škofov iz Jugoslavije, ki so se udeležili 3. koncilnega zasedanja. Srečanje s sv. očetom je trajalo pol ure. V svojem nagovoru je Pavel VI. pozval jugoslovanske vernike, naj ostanejo zvesti svojim krščanskim tradicijam. Posebej tople besede je naslovil na mladi rod, ki raste v okrilju Cerkve v Jugoslaviji.

Papeževa pomoč poplavlencem v Zagrebu

Komaj je zagrebški nadškof dr. Franjo Šeper zvedel za katastrofalno poplavo v Zagrebu, je o tem obvestil sv. očeta. V njegovem imenu mu je odgovoril kardinal Cicognani in izrazil globoko sočutje, ki preveča sv. očeta ob misli na vse, ki jih je povodenj prizadel. Nadškof dr. Šeper je tudi prejel za poplavlence v Zagrebu dar 5 tisoč dolarjev, ki jih je takoj odposlal županu mesta Zagreb Petru Pirkerju.

Letoŝnje koncilsko zasedanje v luči števil

Pravico priti na koncil je imelo 3070 cerkvenih dostojanstvenikov: iz Evrope 1184, iz Azije 390, iz Afrike 353, iz obeh Amerik 1065, iz Oceanije 78.

Dejansko pa se je zasedanja udeležilo 1253 koncilskih očetov: iz Evrope 944, iz Azije 321, iz Afrike 333, iz Amerike 855, iz Oceanije 60.

Medtem ko so bili na I. vaticanskem koncilu vsi koncilski očetje samo iz Evrope (40% je bilo Italijanov!) ali potomci evropskih staršev, je pa bila od škofov in nadškofov to pot samo ena tretjina iz Evrope. Vsak koncilski oče je predstavljajal 166.000 katolčanov (kar bi bila idealna škofija!), z ozirom na ves človeški rod je pa na vsakega prišlo 1 milijon ljudi!

Minoriti v Rimu imajo novo ustanovo

V Rimu so odprli veličastno ustanovo z imenom »Seraphicum«. Sestoji iz mednarodnega zavoda in novega sedeža teološke fakultete minoritskega reda. Slovensnosti so se udeležili kardinali Pizzardo, Antonutti in Marella, ki so blagoslovili kapelo, stene in prostore tega mednarod-

nega zavoda. Prisotni so bili tudi kardinali Giobbe in Aloisi Masella ter številni škofje, prelati in druge osebnosti, med njimi glavni predstojnik frančiškanskega reda pater Sepinski. Ob tej priložnosti je poslal sveti oče Pavel VI. glavnemu minoritskemu predstojniku p. Heiserju posebno pismo, v katerem izraža svoje zadovoljstvo nad to veliko uresničitvijo. V pismu dalje spodbuja mlade bogoslovce k vnetemu študiju in duhovni ter intelektualni izobrazbi.

Trapistovski samostan »Marija Zvezda« ponovno opatija

Tri kilometre zapadno od Banjaluke v Jugoslaviji stoji ob reki Vrbas trapistovski samostan »Marija Zvezda«. Ustanovil ga je l. 1870 avstrijski duhovnik Vendelin Pfanner. Leta 1939 je šel samostanska družina 69 duhovnikov in 81 bratov, po večini Nemcev. Vojni dogodki so samostan opustošili, redovniki pa so se razpršili vsepovsod. Od 1. novembra dalje pa je samostan spet začel živeti polno življenje. Ta dan je banjaluški škof Pichler umestil prvega opata hrvaškega porekla, o. Fulgencija Oraiča.

Španski duhovniki za Južno Ameriko

Sestdeset španskih duhovnikov je odpotovalo v Latinsko Ameriko, kjer bodo vršili svoj apostolat v različnih deželah, zlasti v tistih, kjer primanjkuje duhovnikov. Medtem ko bo šla ena skupina v Ekvador, Portoriko, Kolumbijo, Peru, Argentino, Venezuelo, v Brazilijo, Čile in Paragvaj, je druga skupina španskih misijonarjev namenjena Kongu, Maroku, Alžiriji in Japonski.

Nov zakonik na krščanski podlagi

Novi občedrjavljanski zakonik, ki so ga objavili v državi Slonokoščene obale, odpravlja prisilni zakon, doto, matriarhat in poligamijo. Nova določila, ki jih je sprejela tamkajšnja narodna skupščina, predstavljajo rezultat dolgih let naporov, ki so imeli namen zatreti vse zaostale tradicije rodov in pospeševati družino, celico moderne družbe. Med zasnovaveci tega zakonika so sedanji nadškof v Abidjanu msgr. Yago in vodilni člani Katoliške akcije v Slonokoščeni obali.

TRŽAŠKE NOVICE

Sv. Ivan

Kot je pretekli teden poročal »Katoliški glas«, smo začeli z zgradbo novega sedeža naših demokratičnih slovenskih organizacij.

Dne 8. decembra bomo ob 11. uri imeli skromno slovesnost. Zbrali se bomo v ulici Brandesia (štev. 25) ob blagoslovitvi vogelnega kamna. Ob 10. uri je običajna slovenska služba božja v župnijski cerkvi. Od tod bomo odšli na stavbišče.

Do božiča bodo izdelani podzemeljski prostori. Po novem letu bodo začeli rasti kvišku zidovi. Če ne bo preveč nagajalo vreme, bomo pod streho do velike noči. Potem bo sledilo ostalo delo.

Zelo želimo priti pod lastno streho. Ondi bomo živeli svoje svobodno življenje. To bo naš skupni dom.

Dokler smo delali samo načrte, je marsikdo dvomil o resnosti naših namenov. Sedaj pa se lahko prepričate, da res gradimo. Zato upamo, da nas boste po svojih močeh tudi podprli.

Rojan

Praznik Brezmadežne je pred nami. To je praznik mladine, katoliških organizacij in zlasti Marijinih družb. Marija je vzor vsega lepega in dobrega. Potrudili se bomo, da bi njen praznik čim lepše proslavili in preživeli. Vse vabim, da bi pristopili k obhajilni mizi. Na praznik bo na razpolago za spoved msgr. Lojze Škerl.

Na Brezmadežno bomo tudi proslavili 60-letnico naše dekliške Marijine družbe. Popoldne ob petih bo v Marijinem domu akademija.

Našo Marijino družbo je leta 1904 ustanovil g. prelat dr. Jakob Ukmar, ki je bil takrat kaplan v Rojanu. Veliko dobrega je Družba v teh dolgih letih naredila za rojansko župnijo in tudi na drugih področjih. Hvala Bogu za vse dobro. Bog daj, da bi Družba še desetletja vršila svoje poslanstvo.

V soboto ob 15.30 bo prišel v Marijin dom Miklavž. Otroci ga bodo sprejeli s prizorom Pogumna hudička. Naslov ni preveč vzpodbuden, je pa zaključek boljši.

Stanko Zorko

Barkovlje

Podamo samo kratek pregled volilnih izidov zadnjih pokrajinskih volitev 22. in 23. novembra 1964. Podatke povzemamo iz volilnih sedežev štev. 278, 279, 280, 281, 282, 343. Na vseh teh voliščih je za »Listo Slovenske skupnosti« glasovalo 289 naših ljudi. Če primerjamo te volitve z občinskimi 11. novembra leta 1962, tedaj je »Lista SS« dobila 35 glasov več. V primerjavi z deželnimi volitvami, 10. maja letošnjega leta, jih je dobila kar 40 več. Greta ni vsteta. Na Greti namreč živi del barkovljanskih domačinov. Toda tudi tam je »Slovenska skupnost« dobila več glasov kot pri zadnjih deželnih volitvah.

Izidi jasno dokazujejo, da se med našimi ljudmi prebujata zavest odgovornosti do sorodnjakov tudi v političnem življenju. Vsekakor je to razveseljivo dejstvo, ker 40 glasov več pomeni, da je 40 ljudi več, ki organizirano in povezano izpričujejo ljubezen do lastnih bratov. Takih 289 glasov pomeni za nas več kakor pa višje številke drugih strank, kjer so tudi Slovenci glasovali.

V Braziliji

2. PRED LETOM DNI

Prav tako so dvignile svoj glas protesta tudi razne občinske zbornice. V Sao Paulu je n. pr. predlagal eden izmed odbornikov, da se župan ne sme udeležiti sprejema, če pride Tito v mesto. Večina odbornikov je nato ta predlog sprejela. Ko so o predlogu ravno najbolj razgretu razpravljali, so prišle v zbornico zastopnice raznih ženskih društev, ki so se malo prej zbrale pred jugoslovanskim konzulatom v Sao Paulu in tam vihtele v črno zavite brazilske zastavice ter napise proti nameravanemu obisku. Hotelo so priti do samega jugoslovanskega konzula, a dvigalo »ni delovalo«. Končno so le prisilile hišnika, da jih je zapeljal v osmo nadstropje, kjer je sedež konzulata. Toda vrata so bila trdno zaprta. Zato so

Lepo slavje v Boljuncu

Pretekli petek sta v našem slovenskem Boljuncu slavila 55-letnico zgledega skupnega življenja naš cerkveni ključar Mihael Maver in njegova pridna žena Marija roj. Zerjal, po domače Mežnarjevi. Oba iz trdnih katoliških in narodno zavednih družin sta velik del skupnega življenja posvetila delu za dobrobit domače fare.

Najlepše čestitke!

Naftovod

O toliko pričakovanem naftovodu, ki naj bi ga kaj kmalu pričeli graditi pri Zavljah (ob Miljskem zalivu), se pri nas ponovno zelo dosti govori. Naše ljudi predvsem skrbi, kaj bo z našimi slovenskimi zemljišči, ki bodo zopet žrtev industrializacije. Kakor znano, je industrijska cona na Tržaškem že požrla sijajna slovenska polja, zato je naš slovenski človek, ki ima kake parcele ob novo gradečem se naftovodu ali pritlikinami, upravičeno zaskrbljen. Za danes, kar lahko svetujemo našim ljudem, ki bodo morda v bližnji bodočnosti prizadeti, je previdnost in budnost; a našim izvoljenim občinskim, pokrajinskim in deželnim močem pa zanimanje, da bi vendar imeli enkrat tudi Slovenci besedo v upravi industrijske cone, saj smo žrtvovali zanjo prav lepa zemljišča.

V službi koga?

V zadnjih dveh letih so bili objavljeni v Novem listu nekateri članki, polni napadov na slovenske katoličane, na katoliške organizacije, na politično udejstvovanje katoličanov in podobno. Iz člankov se da sklepati, da jih je pisala ista oseba, ker se ponavljajo vedno isti krivični očitki slovenskim katoličanom in ker so polni ostrih, zasmehujočih in žaljivih izrazov, pisca očitno zelo priljubljenih.

Zadnji članek iz te serije napadov, ki ima naslov »Nona« na drsalkah, je podpisal neki f. j.

Naslov je dvoumen, če ne žaljiv, in vsak način pa skuša zasmehovati. Toda pisca, ki smeši sposobnost političnega presojanja Katoliškega glasa, bi pokazali na dvojce protislovij. V uvodu pravi, da Katoliški glas »ni političen, ampak verski list, za kar se ob vsaki priložnosti sam proglašajo.« Pred dobrim letom pa je bilo v članku »Protitotalitarizmu med katoličani« rečeno prav obratno: »...Toda kot vemo, Katoliški glas ni verski list, ker prinaša v glavnem politične in druge neverske članke. Tako je v bistvu političen list...«

Kaj je torej Katoliški glas? Verski list ali političen? Pisec piše stvari, ki jih je že obravnaval pred več kot enim letom v članku »Zavestna zmešnjava in ne samo zmešani pojmi«. Govori o Rezistenci, o odporniškem gibanju med drugo svetovno vojno. Pri tem pa je nehote ali hote zelo nejasen in marsikaj zamolči.

Ni pravilno metati v en koš pojem Rezistenca in konkretne oblike odpora proti okupatorju.

Ni pošteno trditi, da je bilo odporniško gibanje v Sloveniji oziroma osvobodilna borba v Jugoslaviji enaka organizacija kot Rezistenca na Norveškem, v Franciji, Holandiji, Poljski, Italiji, Grčiji itd.

Ni pošteno v enem članku trditi, da

ženske porinile protestno izjavo pod vrati v konzulovo pisarno, nato pa odšle v skupini v občinsko zbornico, kjer so naprosile odbornico Dulce Salles, naj njihov protest, ki so ga oddale jugoslovanskemu konzulu, javno prebere.

Dulce Salles je hči Brazilca in Slovenke. Ima zelo ostro razvit čut opazovanja. Predlanskim je obiskala Jugoslavijo, uradno povabljenka od jugoslovanskih oblasti. Ta napol Slovenka je torej prebrala protestno izjavo, ki se je takole glasila:

»Brazilske žene smatramo Titov obisk za nezaželen in ga zato odločno odklanjamo. Znano je, da se v Titovi Jugoslaviji dela ovire svobodnemu delovanju Cerkve, pod različnimi pretevezami se zapira duhovnike, razkrajajo z razporoko temelje krščanskih družin, tepta človeško osebnost in zatira politično svobodo. Zato smo proti, da nas Tito obišče.«

Tudi v tretji najpomembnejši državi Brazilije, v Minas Gerais, so poslanci glasno izrazili svoje negotovanje nad Gou-

Volitve v tržaškem Bregu

»Slovenska skupnost« se je na splošno zelo lepo uveljavila pri zadnjih pokrajinskih in občinskih volitvah na Tržaškem.

Sirom po svetu je že znana lepa slovenska zmaga na Repentabru, kjer je lipova vejica prejela absolutno večino.

Tudi v Nabrežini in v Zgoniku se je naša lista krepko uveljavila. V Zgoniku bi bila lahko tudi zmagala in zelo zanimiv bi bil izid, ako bi se srečali le dve listi in bi ne bilo tretje, ki ni imela že vnaprej

Medicinska fakulteta

Rektor tržaške univerze prof. Origone je pred dnevi poslal tisku daljše poročilo o ustanovitvi medicinske fakultete na tržaški univerzi.

Fakulteta je za Trst res potrebna in nujna. Ali prav tako nujna in potrebna bi bila ustanovitev stolice za slovenski jezik in književnost na tržaški univerzi. Zanj se je zelo zavzemala in se še danes zavzema naša slovenska javnost in tudi italijanski krogi, kakor se sliši, ne naspotujejo. Zelo bi bili veseli dočakati dneva, ko bo gospod rektor poročal tudi kaj o tej stolici. Hvaležni vsem, ki so se zavzemali in se še danes zavzemajo za njeno udejevitve, naj omenimo tu tudi večkratne intervencije že pred leti pri samem ministrskem predsedniku kakor tu tudi pri ministru za šolstvo od strani zastopnika slovenske akademске liste »Adria«, kakor tudi nastop v deželnem zboru poslanca Slovenske skupnosti dr. Škrka.

nobenega izgleda za uveljavitev prav zaradi večinskega volilnega sistema.

Zelo lepo in častno je napredovala naša slovenska lipa v tržaškem Bregu — v občini Dolina. Tu je sedaj naša lista po svojem ugledu in sposobnih ljudeh, ki jo sestavljajo, lahko rečemo, vodilna sila v tem predelu tržaškega ozemlja. Zelo hvalevredno je, da ima med kandidati, pristaši in volilci veliko število mladine, ki se poleg starejših uglednih predstavnikov, kakor Jercog, Zerjal, Kosmač, Zahar, Krížmančič in drugih, krepko uveljavljajo na narodnem in politično-upravnem polju.

Med temi pogumnimi mladimi silami prednjači nosilec naše liste v občini Dolina mladi dr. prof. Alojz Tul.

Ko mu danes od srca čestitamo k njegovemu uspehu, ki je istočasno uspeh za njegov rojstni kralj Mačkovlje, vso dolinsko občino in našo skupno slovensko stvar na Primorskem, se spomnimo, besed mladega narodnega voditelja na Koroškem, dr. Reginalda Vospornika, ki je pred leti na občnem zboru NS koroških Slovencev lepo dejal: »Kar je treba dati našim ljudem je pogum. Imeti morajo občutek, da

Dr. Alojz Tul, nosilec liste »Slovenske skupnosti« v dolinski občini

niso več pripadniki teptanega in skozi stolca zatiranega naroda. Vedno v večji meri se moramo zavedati, da se rešujejo vprašanja naših dni v vsestranski dejavnosti, ne pa v politični in osebni rezervi.»

Dal Bog, da bi bilo vedno več in več takih nesebičnih ljudi pri delu za našo skupno slovensko stvar.

U. Marko in prijatelji

Inšpektor Alojz Bolè

nilo. Naj se spomnimo tu tudi nekaj njegovih ožjih sodelavcev, kot so bili inšpektor Benčič, ravnatelj Stubelj, ravnatelj Ščuka in še danes aktivna ravnateljja Sancin in Ferluga. Ti so vsi trdno stali ob strani inšpektorju Bolètu in skupno z njim lepo in skladno z drugimi našimi šolniki sodelovali tako v razburkanih, kakor v boljših časih, ki jih je preživela naša šola na Tržaškem.

Zato je prav, da se te dni ob zaslužnem priznanju lepo spomnimo na gospoda slavljence in njegovega velikega dela za dobrobit naše šolske mladine. Ponosni na našega tržaškega rojaka, šolnika, dobrotnika, kulturnega delavca, mu še enkrat iskreno čestitamo tudi v imenu naše katoliške in demokratične javnosti.

Predstavniki Gorice v Ljubljani

Pretekli teden sta obiskala prestolnico Slovenije goriški župan dr. Franco Gallarotti ter predsednik pokrajine dr. Bruno Chiantarolli.

V Ljubljani je goriške goste sprejel predsednik mestnega sveta ing. Marijan Tepina. V pozdravnem govoru je poudaril velik pomen prijateljskega sodelovanja med obema mestoma, kar je potrdil tudi goriški župan, rekoč, da je tako sodelovanje koristno za prebivavce obeh držav. Predstavniki goriškega mesta so se nato zadržali v prostorih mestnega sveta, kjer so razpravljali o raznih vprašanjih, ki se tičejo obeh mest, zlasti še o izgradnji ceste Palmanova-Gorica-Ljubljana. Na obeh straneh so bili mnenja, da bi ta zveza veliko pripomogla k zbliznanju obeh držav. Popoldne so si visoki gostje ogledali letališče na Brniku, avtomobilsko cesto na Ljubelj ter ljubeljski predor. Ogledali so si še ljubljanske zanimivosti, nakar jim je ljubljanski mestni svet priredil večerjo v hotelu »Bellevue« v Tivoliju.

Oče svoji hčerki: »Zapomni si, moj otrok, če te bodo zvaljali hudobni dečki, jih ne poslušaj!«

Hčerka: »In če me bodo vabili dobri dečki, kaj naj potem storim?«

lartovim povabilom.

Zanimivo je, da so prav guvernerji teh treh glavnih brazilskih držav Rio de Janeiro, Sao Paula in Minas Gerais, katere glavno mesto je Belo Horizonte, nato čez dobrega pol leta izvedli s pomočjo vojaštva državni udar, ki je pometel z Goulartom. Iskra se je sprožila v Belo Horizonte, kjer je guverner Magalhães odrekel pokorščino zveznemu predsedniku. Dva dneva sta zadostovala, da je Goulart izgubil oblast in zbežal iz države.

ZVEZNI POSLANCI OBTOZUJEJO JUGOSLOVANSKI KOMUNIZEM

Da pa se je brazilsko javno mnenje v tako ostri obliki izrekel zoper nameravani Titov obisk, je bil vzrok tudi nastop nekaterih zveznih poslancev v brazilski narodni skupščini.

Prvi pomembnejši govor je izrekel poslanec Vidigal, ki je pripadal vladnemu bloku, to je strankam, ki so podpirale Goularta. Zato so njegove izjave vzbudile

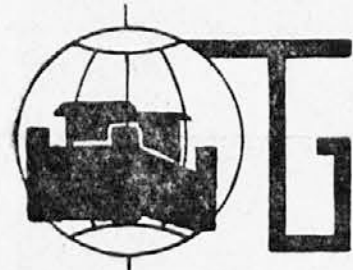
še posebno pozornost, saj niso bile glas politične opozicije, temveč odpor samih Goulartovih pristašev.

Predsednik Goulart, — je dejal Vidigal — vsi komunisti, ki so se vgnzdili v vseh treh oblasteh (zakonodajna, sodna in izvršna), so lahko žalostno ponosni, da bodo častili predsednika režima, ki je zrastel iz nasilja in je poln zločinov proti svobodi in demokraciji. Zlasti pa se je ta režim v preteklih letih nečastno proslavil s preganjanjem katoliške Cerkve in zatiranjem katoliških ustanov. Rimski cesar Neron, angleški kralj Henrik Tudor VIII. in španski revolucionarji iz polpretekle dobe so dobili v sedanji Jugoslaviji zveste posnemavce. Ne vem, katere vrste umor je hušji: ali človeku vzeti telesno življenje, kot sta to delala Neron in Henrik VIII., ali pa človeka oropati vere v Boga, kot se sedaj dogaja v državi, ki ji Tito načeluje. Tat je vsakdo, ki skuša drugim vzeti to, kar ni njegovo. Zato je tat tudi vsakdo, ki skuša ljudem, zlasti mla-

dini vzeti iz src vero v Boga, trdeč, da ga ni. V tem smislu je sedanja Jugoslavija polna tatov. Njen politično-gospodarski sistem, marksistični socializem, hoče imeti v svoji oblasti vsega človeka, njegovo telo in dušo. Zato je nasilen v vseh smereh, zlasti pa kar se tiče vere. Nasilje zoper vero mu je vsakdanji kruh. Če bodo brazilski poslanci v tej skupščini, kjer visi križ na steni, izrekli dobrodošlico poglavarju države, ki je uradno brezbožna, — je vzkliknil Vidigal — potem naj vedo, da niso več resnični predstavniki brazilskega ljudstva, ker ne znajo tolmачiti njegovih najpomembnejših čustev.

Na koncu svojega govora je poslanec Vidigal izrekel željo, naj bi se zgodovina ponovila in se Goulartu zgodilo isto, kar se je zgodilo že njegovemu predniku Quadrosu, ki je kmalu zatem, ko je podelil vodilnemu kubanskemu komunistu »Che« Guevari najvišje brazilsko odlikovanje sv. Križa, prenehal biti predsednik.

(Se bo nadaljevalo.)

GORIŠKE NOVICE

Pro Loco ima svoj urad

V pasaži goriške hranilnice v prostorih trgovinske zbornice, kjer so bile doslej razne razstave, bo goriška ustanova Pro Loco odprla svoje urade. Odslej bo tudi Pro Loco dajala v najem prostore za razstave raznih likovnih umetnikov. V teh prostorih bo tudi nameščen urad, kjer bo vedno na razpolago, zlasti tujcem, uradnica, ki jim bo dajala vsa potrebna pojasnila in informacije v raznih jezikih, med drugimi tudi v slovenskem.

Postavili so nove oddajnike na hrib sv. Mihaela

Pretekli teden so postavili pri radijskem prenosniku na hribu Sv. Mihaela štiri nove oddajnike UKV (modulazione di frequenza) po 200 W, ki imajo namen ojačiti in razširiti državni ter drugi in tretji program v italijanski kakor tudi v slovenski na področju Gorice, Krmina, Slovenca pri Moši, Gradiške, Fare, Zagraja, Romansa, Medenje in Doberdoba. Prejšnji oddajniki po 30 W so delovali od maja leta 1959 za tri programe v italijanski in od leta 1961 tudi za programe v slovenski. Frekvence so ostale iste. To pojačenje je znatno izboljšalo sprejemanje radijskih programov na oddajniku UKV.

Število prebivalstva v naši pokrajini

Iz podatkov dveh zadnjih ljudskih štetij je razvidno, da je prebivalstvo v goriški pokrajini v zadnjih desetih letih narastlo le za 4195 oseb. Samo sedem občin na Goriškem je v zadnjem desetletju zaznamovalo prirastek prebivalstva, največji občina Gradež, medtem ko je v desetih občinah prebivalstvo padlo. Med temi je na prvem mestu občina Dolenje, ki je v desetih letih izgubila 18 odstotkov svojega prebivalstva, sledi Fara s 15 odstotki ter Steverjan z 11 odstotki. Te številke dajo misliti.

Doberdob

SV. MARTIN je tudi letos videl vernike, ki so radi prihajali k tridnevnicu ter z velikim zanimanjem poslušali mojstrsko izklesane govore č. g. Mazora. Poudarjal

Mednarodni festival pevskih zborov v Gorici

Kot že lani in predlanskim je tudi letos goriški pevski zbor »Cesare Augusto Seghizzi« organiziral tekmovanje pevskih zborov, ki so bili s Tržaškega in Goriškega ter prišli iz Slovenije in Koroške.

Sobota 28. novembra je bila posvečena furlanski folklorni pesmi. Najavljenih je bilo pet zborov, dva iz Furlanije, ki se pa nista niti predstavila, niti organizatorje obvestila, da jih ne bo. Zaslužen je zmagal moški zbor »Illersberg« iz Trsta. Mešani zbor »San Ignazio« iz Gorice pod vodstvom g. Stanka Jericijo je zasedel tretje mesto.

V nedeljo dopoldne je nastopilo šest zborov, med njimi štiri slovenski.

Prvi je prišel na oder naš goriški slovenski zbor »Lojze Bratuž«. Obollega pevovodjo Iva Bolčina je uspešno nadomestil g. Stanko Jericijo. Zbor je najprej zapel obvezno skladbo p. Marijana Miollija »Quid retribuam Domino«, nato pa še dve po svobodni izbiri: Gallusovo »Ecce quomodo moritur justus« ter Schwabovo »Večer na morju«.

Splošno mnenje poslušavcev — tri četrtine je bilo med njimi Slovencev — je bilo, da je zbor z ozirom na lansko leto izredno napredoval in da bo resen kandidat, če že ne za prvo mesto, pa vsaj za eno prvih mest.

Ostali zbori, ki so dopoldne nastopili, so bili moški zbor iz Proseka (pevovodja Ignacij Ota), mešani zbor kapucinske cerkve na Montuci v Trstu (p. Filippo da Thiene), moški zbor Lipa iz Ajdovščine (Klavdij Kolojni), mešani zbor »Gallus« iz Trsta (Ubaldo Vrabc) ter mešani zbor cerkve sv. Ignacija na Travniku (Stanko Jericijo).

Popoldne je bil na sporedu nastop 8 zborov, toda mešani zbor iz Spittala na Dravi je v zadnjem hipu udeležbo odpovedal.

Drugi mešani zbor koroških Nemcev iz St. Vida na Glini je sicer zadovoljivo odpel svoje tri pesmi, toda nihče v dvorani ni slutil, da ga bo ocenjevalna žirija proglasila za zmagovalca. Mimo si upamo

je zlasti zgledno življenje po veri, katere edina prinaša resnico, mir in srečo! Tudi k zakramentom je pristopilo lepo število vernikov. Č. g. Butkovič je opozoril na dejstvo: medtem, ko je sv. Martin pri desetih letih se oprijel sv. vere, — naši fantiči jo začenjajo opuščati; med drugimi vzroki je zlasti omeniti zvito zalezovanje in pohujševanje, česar naj se varujejo! Po dobro obiskovanem celodnevem čiščenju je popoldne ob zaključku spregovoril msgr. R. Klinec: življenje je božji dar, zato sveto; zavračajmo vse, kar uničuje ali škoduje — zlonamerne — ali — neprevidezno — svoje ali bližnjega varnost življenja, zlasti na cesti! — Po zahvalni pesmi za vse prejete dobrote-pridelke (katere so simbolično prinesli v cerkev), in po blagoslovu je bil ofer za cerkveni zbor; nakar je sledilo blagoslovljavanje motornih vozil pred cerkvijo. Suggestivni prizor: po blagoslovu so vsi prižgali žaromete in potrobili v znak zahvale, veselja in hvaležnosti! Pri vsem tem lepem okrasju, slovesnostih, govorih pa pogrešamo »Velikih odsotnih«. Iskreno želimo, da bi se v bodoče tudi oni udeležili verskih svečanosti.

MIKLAVŽEVANJE — kot vsako leto — bo letos v soboto 5. decembra ob 6.30 v župnijski dvorani. Po priložnostni igrici bo obdarovanje, morda izpraševanje in »naganje hudičkov«.

BREZMADEŽNA je praznik idealov. Marsikje imajo sprejeme v verske družbe, kongregacije... proslave, akademije, vse pod »Marijinim pokroviteljstvom«. — Poleg drugih verskih svečanosti, bo zvečer ob 7 priložnostna prireditev v župnijski dvorani: za pouk in smeh.

Sovodnje

V petek dne 27. novembra je umrla v Sovodnjah gospa Francka Petejan, stara 73 let, po poklicu kmetica. Pokojna je bila narodno zavedna in katoliška žena in tako je tudi vzgojila svojo družino. Pogreb je bil v soboto ob veliki udeležbi vaščanov. Naj v miru počiva. — Soprogu Jožetu, in družini naše iskreno sožalje. Sožalju se pridružuje tudi uredništvo Katoliškega glasa.

trdit, da je vsaj tako učinkovito zapel dopoldne svoje tri pesmi naš slovenski zbor »Lojze Bratuž«, toda ocenjevalci so ga porinili — proti pričakovanju vse dvorane — na predzadnje sedmo mesto. Razočaranje med poslušavci in pevci zbor »Lojze Bratuž« je veliko. Res ne razumemo, kako je mogla takozvana mednarodna ocenjevalna komisija (4 Italijani in en Slovenec iz Ljubljane) priti do takega presojanja. Slišali smo v nedeljo popoldne še druge zbere in se čudimo, kako so mogli po tem, kar so zapeli in kakor so zapeli, priti pred zbor »Lojze Bratuž«. Vsekakor so pevci omenjenega zboru odločeni, da ob taki žiriji ne nastopijo več.

Od ostalih mešanih zborov naj omenimo še dva slovenska iz Koroške: »Gallusa« iz Celovca pod vodstvom dr. Franca Cigana ter Obirsko pevsko društvo iz Obirja na Koroškem (vodja Tomaž Holmar). Občinstvo ju je toplo pozdravilo. Zasedla sta 5. in 6. mesto.

Vsa pričakovanja pa je spolnil nastop komornega moškega zboru iz Celja. Vodil ga je Egon Kunej. Znova je potrdil sloves, ki ga uživa širom po svetu in zadivil vsa dvorano s svojimi izbrušenimi glasovi. Upravičeno je zasedel prvo mesto.

Zvečer je sledila razdelitev nagrad in nastop zborov, ki so zasedli prvo mesto. Za zaključek pa je še sam gostitelj C. A. Seghizzi zapel štiri pesmi. Vodil ga je Franc Valentinsig iz Pevne.

Izid tekmovanja je prinesel v skupini za mešane zbere sledeče rezultate: 1. Kammerchor St. Veit s Koroškega, 2. J. Gallus iz Trsta, 3. S. Maria Maggiore iz Trsta, 4. San Ignazio s Travnika v Gorici, 5. J. Gallus-Petelin iz Celovca, 6. Obirsko pevsko društvo s Koroške, 7. Lojze Bratuž iz Gorice, 8. Kapucini z Montuce v Trstu.

V skupini za moške zbere je pa bil vrstni red naslednji: 1. Komorni moški zbor iz Celja, 2. A. Illersberg iz Trsta, 3. E. Grien iz Tržiča, 4. Lipa iz Ajdovščine, 5. Prosek-Kontovel.

Udeleženci

MISIJSKI SKOF IRENEJ FRIDERIK BARAGA (1797-1868)
rojen v Sloveniji, umrl v današnji Kanadi. - V škofiji Marquette je sedaj v teku proces za Baragovo beatifikacijo. - Na Primorskem smo dobili knjižico — življenje tega velikega misijonarja. - Zelo priporočamo, da bi mnogi Baragovo življenje spoznali in se vsi vedno bolj zanimali za našega oltarnega kandidata!

Misijonski brat Kerševan spet v Kongu

Pred svojim odhodom v Kongo — zgodilo se je to 11. novembra — se je misijonski brat Karel Kerševan CM še enkrat oglasil 30. oktobra iz Louvaina v Belgiji. Naj kar sam govori!

Kakor vidite, sem še vedno tukaj. Čakali smo, da bi bil kraj Boende očiščen upornikov, kar se je preteklo soboto zgodilo. Ker so pa odkrili na našem misijonskem ozemlju skrito zbirališče prevratnežev, nam v pismu iz Konga svetujejo, naj še nekoliko potrpiamo.

Boende se nahaja na ozemlju sosedne škofije, katero upravljajo Misijonarji Presvetega Srca. Takoj v nedeljo se je njihov škof podal v kraj (po cesti nad 300 km daleč), da se prepriča o položaju. V 48 dneh uporniške okupacije se sestram misijonarkam ni zgodilo hudega, so pa pretepali misijonarje. Misijonarji so bili tudi priče usmrtnih treh Evropejcev, ka-

venski dan. Mi smo priredili na nasprotnem koncu Belgije misijonsko razstavo in moje mesto je moralo biti najprej tam.

Vsem slovenskim rojakom se priporočam za spomin pri sv. maši, Vaš hvaležno vdanji Karel Kerševan C.M., misijonski brat.

R A Z N O

Akcija za spoznavanje sv. pisma

Od meseca novembra 1964 do maja prihodnjega leta se bo vršila v rimskih župnijah akcija za širjenje in poglobljeno spoznavanje svetega pisma. Sv. oče Pavel VI. je v pismu, ki ga je podpisal državni tajnik kardinal Cicognani, izjavil željo, naj bi pobuda bila plodovita in naj bi nudila bogate duhovne sadove.

Nov verski film

Amerikanci bodo izdelali film, v katerem bodo prikazali življenje in delo samotarja Charlesa de Foucaulta. Film bo imel naslov: Sveti vojsčak.

OBVESTILA

PRVI ČETRTEK pri Sv. Ivanu v Gorici ura čiščenja, prvi petek pa sv. maša. Oba dni začetek ob 5.30 popoldne.

Na VIGILIJO BREZMADEŽNE odpade za mesto Gorico post in zdržek od mesa. Dispenzo je podelil g. nadškof msgr. Pangrazio zaradi semnja sv. Andreja.

NA BREZMADEŽNO bo ob 4^h popoldne v goriški stolni cerkvi slovesen shod Marijine družbe in sprejem novih članic. Govoril bo č. g. Bogomil Breclj iz Doberdoba.

Našim družinam priporočamo KOLEDAR MARIJANIŠKA IN ALOJZIJE-VIŠKA za leto 1965. — Koledar je poln lepih slik in novic. Cena 100 lir. Dobite ga pri cerkvah in v knjigarnah.

BOZIČNA STEVILKA »KAT. GLASA« bo izšla v povečanem obsegu namesto v četrtke že v sredo 23. decembra. Vse sodelavce in oglaševalce naprošamo, da pošljejo svoje prispevke oz. voščila vsaj do torka 22. t. m. popoldne.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: M.Z., Gorica 3.000; gdč. Gabrijela Mikuluž v spomin na pok. msgr. Oskarja Pahorja 3.000; gospa Vranic v isti namen 1.000; Aleksandra Rutar v spomin na pok. mamo dr. Humarja 2.000 lir. — Doberdob: 220 kg krompirja, 230 kg koruze v storžih, 10 kg pšenice, 7 kg fižola, nekaj kosov mila, nekaj sode, koruzne moke, jajc; v denarju 13.700 lir.

Iskren Bog povrni! Blagim pokojnim pa naj da večni pokoj!

Za Alojzijeve: M. G. 2.000; N. N. 1.000; M. Z. 3.000; rupenski verniki namesto cvetja na grob svojemu bivšemu dušnemu pastirju msgr. dekanu Oskarju Pahorju 10.300; v isti namen daruje družina Leopoli 3.000; Gabrijela Mikuluž 3.000 lir.

Bog naj povrne vsem dobrotnikom; pok. msgr. dekanu pa naj nakloni čimprej večno plačilo v nebesih.

Za Katoliški glas: Nečankinje Draga, Ljuba in Hilda namesto cvetja na grob teti Poldi Podgornik 3.000 lir. — Bog povrni!

ZAHVALA

Odšel je po večno plačilo

Msgr. OSKAR PAHOR

Brat in sestre se toplo zahvaljujejo vsem, ki so na tako lep način izkazali pokojnemu duhovniku zadnjo čast, č.č. duhovščini, pevcem, darovalcem cvetja in vsem pogrebcom iz Mirna in okoliških vasi, kakor tudi iz Gorice, ki so v tako veličastnem številu spremili dragega pokojnika na pokopališče.

Gorica, Kojsko, Pardubice (Českoslovaška),
Buenos Aires, 26. novembra 1964

Brat Franc, sestre Bernardina,
Ana in Slava ter ostali sorodniki